



12 560

შეშენი: — არ მახსოვს ეს კოლექტივი როდის მოვაწყვეთ! შარშან პირველ დეკემბრის შემდეგ აქეთ პო
 ჩიც არ გვიქნია!
 გლინი: (თავისთვის):—ყოველთვის ასეა, მხოლოდ გაზაფხულზე მოვაგონდებით ჩვენს შეფს!

შეშინებელი ღვინო

„პრასტრესტის“ მუშა - მოსამსახურეთა საშეფო კომისიის წევრებისათვის, რომ გეკითხათ, მათ არ სწამდათ „სიტყვისა და საქმის სხვიდასხვაობა“. ხსენებულ კომისიის თავმჯდომარეს სილიბისტრო ლაყბაძეს „სიტყვის ყაყათ“ მოჭონდა თავი.

— „ჩემთვის სიტყვა და საქმე ერთია“ ხშირად გაიგონებდით მისგან.

— ამხანაგებო, — „აღზნებული“ სიტყვით მიმართა მან ამ ერთი წლის წინათ საშეფო სოფლის ოფლარეთის მშრომელთ;

— იქნებთ სრული იმედი, რომ ჩვენგან ყოველივე დახმარებას მიიღებთ, არ მოგაკლებთ არც სამეურნეო იარაღებს და არც კულტურულ ძალებს, ოღონდ ამ სოფლის მშრომელთა კოლექტივი ვინილოთ. გაუმარჯოს მსოფლიო რევოლუციის. გაუმარჯოს ოფლნარეთის კოლექტივს! — დაასრულა მან თავის სიტყვა, რომელიც დაიფარა ტაშის გრიალით.

გაუმარჯოს, გაუმარჯოს! ისმოდა ხმები. გავიდა ერთი წელი.

სოფელ ოფლარეთში ჩატარდა კოლექტივი საცია. მშრომელთა კოლექტივი დღითი - დღე „წელში მაგრუნე-ხოდა“ და შტრებს „თვალს უბრმავებდა“.

ამხანაგებო, — მიმართა სილიბისტრო ლაყბაძემ საშეფო კომისიის წევრთ, — „კომუნერებზე მოხსენებისათვის საშეფო კომისიის მუშაობის ანგარიშს ვამზადებ, საქორა თქვენი დახმარება, ეგებ მოიგონოთ, როდის ვიყავით სოფელ ოფლარეთში, ან ეგებ იცით, რა გაკეთდა ხსენებულ სოფელში.“

— როდის ვიყავით კი ვიცი: კვირა იყო, 18 მაისი, ვაკეთებთ კი რა მოგახსენო. — სიტყვა კომისიის ერთმა წევრმა ვანო ფშუტურაძემ.

— ცდები ამხ. ვანო, ჩვენ ვიყავით 19 მაისს და არა თერამეტს, შეუსწორა მას კომისიის ერთმა წევრმა კირილე მელაძემ.

— არა, ამხანაგო, კირილე. შენ სცდები, ჩვენ ვიყავით შარშან, კვირას, სწორედ დღევანდელ დღეს; დღეს კი 18 მაისია. — შუბლზე თითის მიღებით დინჯათ წარმოსთქვა სილიბისტრო ლაყბაძემ.

— ცდები, კვირა 19 მაისი იყო და არა თერამეტის დაყინებით იმეორებდა მელაძე.

— მაშ, მოდი სანაძლევა დავდოთ, მე ვამბობ: სოფელში ვიყავით, შარშან კვირას, 18 მაისს.

— თანახმა ვარ, მომეცი ხელი, — და მელაძემ ხელი გაუწოდა ფშუტურაძეს.

— წაგებულმა იყილეს 5 ბოთლი „ჩქეფი—იყო სილიბისტროს წინადადება.

— კარგია! ისმოდა ხმები.

მოიტანეს წარსული წლის კალენდარი.

გადაფურცლეს. წაიკითხეს. კალენდარში „თეთრზე შავათ“ იწერა:

კვირა 18 მაისი.

მელაძემ ნიძლავი მოიგო.

ამ დღეს, კვირას, 18 მაისს 1930 წლ., ერთ-ერთ სასადილოში „პრასტრესტის“ მუშა - მოსამსახურეთა საშეფო კომისიის წევრები. მაგიდას შემოსხდომოდენ და „ღაროს ატარებდენ“. ტოლუმბაშათ ერთხმად აერჩიათ ლაყბაძე.

— ეს ღმერთმა... უკაცრავათ, ჩვენ შორის უღმერთოთა საზოგადოების წევრი ხომ არავინ არის? შიი... ხა ლაყბაძე იქ მყოფთ.

— არავინ! იყო საერთო პასუხი.

— მაშ, ეს ღმერთმა ადღეგრძელოს სოფელ ოფლნარეთის კოლექტივი, რომელიცა რომა, ჩვენი დახმარებით მომავალში უნდა დაარსდეს. ამ დროს სასადილოში „პრასტრესტის“ საქმის მმართველი შეშოვიდა.

— ამხანაგო სილიბისტრო, თქვენს სახელზე წერილია... შესვლისთანავე მიმართა საქმის მმართველმა ლაყბაძეს და წერილი გადასცა.

— წერილი? ნეტავ ვისგან არის? გაკვირვებით იკითხა მან და წერილის კითხვა დაიწყო.

— ამხანაგებო, წერილი ოფლნარეთის კოლექტივიდან არის.

გვეკითხებიან: არსებობს თუ არა საშეფო კომისია. თუ არსებობს, რას აკეთებს. რატომ არ ვებმარებთ?

მე მგონია ამხანაგებო, კოლექტივს ჩვენ ასეთი პასუხი უნდა მივსცეთ:

— საშეფო კომისია არსებობს და იარსებებს. თუ რას ვაკეთებთ ეს ჩვენ ვიცით, ჩვენი საქმეა და არა კოლექტივის. — მედილორის კილოთი წარმოსთქვა სილიბისტრომ და „ჩქეფით“ საესე ქიჩა ხელში აიღო.

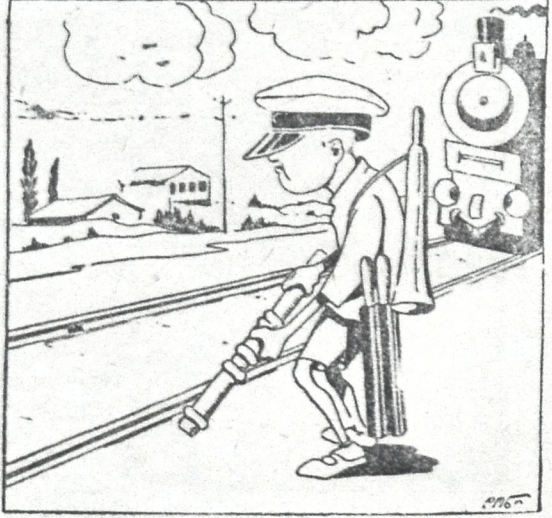
— მართალია! სწორია! გაისმა ხმები.

— „ჩქეფით“ გაშხიარულებულნი საშეფო კომისიის წევრები ერთმანეთს ადღეგრძელებდენ.

ნინავი.

დაჩქარება

„უხლახან გამოუშვეს მოძრაობის მეტად ახალგაზრდა ქმედები (დსპ), რომლებიც იარკვევიან მოძრაობის წესებში“.



— ვაიმე, მატარებელი მოდის, ხაით გავიქცე!

თქმულება

საპნის

ბუშტზე

(იზამინებური)

ჭუჭყი მეკრა და მეც საპნით
გახვიზრახე ხელის ბააა,
გადაჭრილა ამ ლიპ საგნით
სხვა რომელი ამოცანა?

ხელის ბანა...
ჭუჭყის თანა...

აი, — საპნის გამოცანა!..

ძაგრამ, თუ რომ თვითონ საპონს
ჭუჭყი ჰმოსს თუ აკრავს გულში,
თუ, პირიქით, გსვრის ის პატრონს
გზდის ჩაჭედით კარდახშულში,—

ჭუჭყით გულში...
ჭუჭყის ხნულში...

ფუჭ საპონის განზრახულში!..

ეჲ იგი, ხელის ბანა
მსგავსი საპნით არის ფუჭი:
შენ იბან და იგი, განა,
მოგაშოროს — ჰფიქრობს—ჭუჭყი?

უკეთ უწყო,
რომ ის წუწყო

გავსერის, შენ რომ ბანას უცდი!..

მეც ვუცდიდი საპონს უნარს
დი ვისობდი ხელზე სწრაფად;
რით შეაჩნევ დასაწუნარს,
თუ მისაქლი შენ მას ხაფად?

საპნის დაფაც
იქცა ქაფად,

გაეგლისა ის ხელს სწრაფად!..

მაგრამ ბანა, ამითანა,
თქვენს მტერსა და თქვენს მოძულეს!
უიშედოთ გამიტანა,
გადაეყვე მის სიდიდგულეს:

დაბანდულესს
მფენდა ქულესს,

მით იჩენდა სიერთეულესს...

და თან და თან შემეგლისსა,
და თან და თან შემომეწუნა,
მის შეძლებაც კი მომისპო,
რომ საპონში გლისპი მეცნო:

მონამცვეკო
ხელს მომეცხო,

ვერაფერი ვერ გამეწყო!..

სანამ... სანამ თვით არ ჰფეთქა,
არ შეიქნა ბანით კუშტი
და უზბლისკენ არ იჭექა,
მომეღირა, როგორც მუშტი

ისე კუშტი,
როგორც მუშტი,

ოჰ, აგ შორდით საპნის ბუშტო!..

ამ ქექაშიც მას ძლივს გავსწვდი...
და ვიჭექეთ მეც და მანაც,
აქ შევსწყვიტე ხელის ბანაც,
აქ საპონთან ხვედრით გავსწყვიდი...
და განვკადი!..

ხმას კი ვაწვდი:
საპნის ბუშტო, გასქდი... გასქდი...

მაწირა,

„დატვირთული
მოღვაწე“

დ. შულივი



მმ. თანაშემწე ბრიშა: — სად მცალია ავითომოფის განასინჯათო
უჯრედის მღივანი ვარ, ხარედაქციო კოლევგის თავმჯდომარე, მუშგლე-
ხენი, სტატისტიკოსი, აღმასკომის სარევიზიო კომისიის თავმჯდომარე
და სხვა!

ჭიათურის ყავახანა

ჭიათურის ყავახანას
რა ეტყობა ყავახანის?
რძის მაგივრად მომიტანეს
რაღაც წყალი დაბახანის.

ამხანაგო, არ გეგონოს
ხომი მქონდეს გულის ფხანის
და სურვილი „დობილებთან“
ან ხუნტრუტის, ან თაყვანის.

ეს მუშების ქალაქია,
აქ რა უნდა მასხარობას;
ეჭვიც კი არ უნდა ჰქონდეს
შემოსული კაცის ნლობას.

რომ არა გაქვს ნამდვილი რძე,
იდექი და მითხარ ასე;
თუ მოსულ კაცს არად მაგდებ,
თავი მაინც დაიფანე.

ხომ იცი რომ დღევანდელ დღეს
ვინც არ ვაჭრობს წესიერად,

გამახლისკენ აგზავნიან
ცოტა ჰქუთს შესაძენად.

მართლა წყალი რომ მდომოდა,
ვერ ენახავდი განა წყაროს?
ჩემმა ფულმა შენს ჯიბეში
რისთვის უნდა იხსრილოს!

ჭიათურა მდიდარია
წყაროთი და მარჯანციით;
მუხლიბამდის მორეგვლათით
და ტალახით მოსაყეციო.

გაწუწული რუ შემოველ,
მიტომ ასე მომეჭეციო?
შემცდარი ხარ, მოქალაქე,
შენ ფიქრებით აქ რომ კეციო!

რომ ყველამ არ მიიტანოს
ეს ნათქვამი მწარედ გულოთან
მე ამ ამბავს მოგახსენებთ
აქვე ახლოს, ხილს ყოროთან.

შია მღვიმელა

მე ისეთი კაცი ვარ, რომ — რასაც ჩემი თვლით არ ვნახავ, მაინცდამაინც არაფერს დავიჯერებ.

ამიტომ არ მწამდა, როცა ვეჭილებზე ამბობდენ: — ოღონდ ფული მიეცით და უმრავლესობა მათგან აშკარა ბოროტმოქმედებას დაიცავსო! და სწორედ ამიტომ წავედი სასამართლოში — მეყუჩებინა მათთვის საქმის გარჩევის დროს.

— გაირჩევა სამეც დამრეგვილადისა საჩივარი მუშტაძის მიმართ უქანასქნელის მიერ პირველის ვალახვის შესახებ! — დაახლოებით ასე გამოაცხადა სასამართლოს თავმჯდომარემ.

დაიწყო საქმის გარჩევა.

დაზარალებული ლაპარაკობდა:

— მივედიოდი ჩემთვის სახლში. უცბად მოსახვევიდან გამოვარდა მუშტაძე. შემაჩერა. პაპიროსზე ცეცხლი მომაკიდებინა და შემდეგ მუშტები ჩამიშინა გვერდებში; თანაც შემავინა და დამემუქრა: „ებლავე თავს უშველე, თორემ ძვალს რბილად გიქცევ“ — ო... მას შემდეგ მტკივა ნეკნები და ავადმყოფობაც დამჩემდა...

— მთვრალი ვიყავ... კი გავლახე. რა ჩემი ბრალია!.. არ მახსოვს რამდენი და როგორ ესცემე! — უტიფრად განაცხადა ბრალდებულმა მუშტაძემ.

— აი, პატივცემულო მოსამართლენო, — დაიწყო ბრალდებულ მუშტაძის დამცველმა ვეჭილმა მკერამტყველობა, — თქვენს წინაშე სდგას გულუბრყვილო ბრალდებული მუშტაძე, რომელიც დანაშაულების ჩადენის დროს მთვრალი ყოფილა. მაშასადამე, მას ეს საქმე ხულოდგნობით არ მოსვლია... აქედან დასკვნა: მუშტაძე უნდა გამართლდეს...

— როგორ თუ გამართლდეს? რომ მცემა, არაფერი?

— მე გეკითხებით თქვენ, — შეეკითხა ვეჭილი დაზა-

რალბულს, — მუშტებით გცემა, ბლიკვით, მჯილით თუ მუჯლუღუნით?

— ეს სულერთია; ვიცი, რომ მცემა!

— აი, პატივცემულო მოსამართლენო, დაზარალებულმა არც კი იცის, თუ როგორ სცემეს მას. ამიტომ მე მინდა განვმარტო თუ რას ნიშნავს: მუჭი, მუშტი, ბლიკვი, მჯილი, მუჯლუღუნის და სხვა ასეთი. ყველა ამათ თავისი დანიშნულება და თავისებურება ახასიათებს და სასჯელის გამოტანის დროს მხედველობაში უნდა იქნას მიღებული, თუ მათ შორის რომელი იყო ხმარებული.

პატივცემულო მოსამართლენო, მე ვთხოვთ გადაშალოთ საბასტოლხან-ორბელიანის ლექსიკონის 232 გვერდი და ნახოთ მეორე სვეტის უქანასქნელი სიტყვა. იქ თეთრზე შავად სწერია:

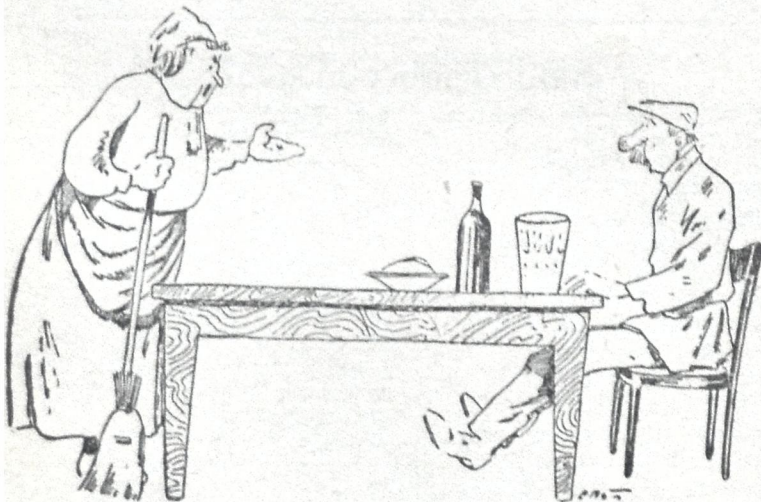
„მუშტი ეწოდების რა მაგრად ხელთა თითნი შეიკუმშო და უკეთუ კაცსა ცერით კერძო სცე ეწოდების მუშტი; უკეთუ ნეკის მხარე დაჰკრა, ეწოდების მჯილი; უკეთუ ცერი თითებს ქვეშ დააჰკრა და ეგრე სცე. ეწოდების ბლიკვი; უკეთუ თითებითა გოჯის კერძო წაჰკრა, ეწოდების მუშტი, რომელ არს მუშტი; უკეთუ იდაჰკრა თუ უკუმშა უკუმშა, მუშტი ეწოდების“.

ახლა ხელმოკრედ ვეკითხებით დაზარალებულს: — რომელი იყო ამათში გარკვევით დაგვისახელოს... არ ახსოვს? არ იცის? სულერთია? აი, პატივცემულო მოსამართლენო, სანამდე მიდის მომჩივანის თავხედობა, რომ პატიოსან კაცს, როგორც არის მუშტაძე, ასეთი ხულიგნობა დასწამოს. ამიტომ მე ვთხოვლობ, ბრალდებული მუშტაძე განთავისუფლებულ იქნეს ბრალდებისაგან და ცილისწამებისათვის პასუხისგებაში მიეცეს თვით მოჩივანი დამრეგვილაძე...

დავრწმუნდი რა გავრცელებულ ხმების სიმართლეს, წამოვედი სასამართლოდან.

ისელი.

„ა ვ ა დ მ ყ ო ფ ი“



— ეს რა ამბავია, ჭიკით სვამ ღვინოს?!
— ეჭიშხა მითხრა — დღეში ერთი ჭიქის მეტი ღვინო არ დალიო-
ვო... მეც ასეთი ჭიქა ვიყიდე!

უ კ ვ ე
 ლ ა ი ო შ ო ტ
 — ხელისმოწერა —
 ი ვ ნ ი ს ი ს ა თ ვ ი ს
 გაზ. „მუშა“-ზე
 — და —
 ქ უ რ ნ ა ლ
 „ს უ რ ს უ რ ო ზ“-ში

— გვეიცებით მამი ჩემის ფარნაოზის სულს და დედი ჩემის ეფოზის თუ ვენმეს ისეთი საჯაყი საქმე მოსვლოდეს, რაგარეც მე ამ დღეებში ტფილისში დამემართა. ჩემი ცოდვით სავსეს ტფილისში დიდი ხანი მაყავს დეიდაშვილი ილიკო კულტუბიძე. ზგერ ოცდახუთი წელიწადი იქნება, რაც ტფილისში არ ვყოფილვარ, არც მენშევიკების და არც ბოლშევიკების დროს, ვიყავი ერთი გზობა ცხოვრებული ნიკოლოზის დროს და ვაი თქვენ დაგემართათ კაი პატივცემული და ნაპურმაროდები მე წავედი. ილიკო მაშინ პრიკაშიკად იყო ერთ ვაჭართან. კაი პატივი მცა მედაჩემმა ღმერთმა.

— ამ ბოლო დროს ილიკომ მომაყარა და მომაყარა ბოშაკალივით წერილები, ჩამოდი და ჩამოდიო, კარგათ ვარ; საკუთარი დიდი საქმე მაქვს და კაი პატივის გიყვამო. ვერ გვეიგე რა მუუჯღა იმ ჩემი ცოდვით სავსეს. ოცი წელიწადია არ ვავსენებდივარ და ახლა რომ დეიდას აღარ მომეშვა, მომწერა, დიდი მალაზია მაქვს, სულ აღვიღალ მოსაგნები ვარ, გამოივლი რუსთაველის პროსპექტს, მოხვალ თავისუფლების მოედანზე და იქინე არის ჩემი მალაზია. ზედ დიდი აბრა აქვს. ოქროს ასოებით სწერია „ილიკო კულტუბიძის მალაზია“, მხოლოდ შემოკლებით, ერთი სიტყვით, რომ მტტი დრო და ხარჯი არ გასულდყო „ილიკოტმალ“. ეს სიტყვა კარგად დაეინსოვებ და გამიწყრა ღმერთი, წამომედი.

დილით აღრე ჩამოველი ტფილისში. „კონკა“ არ იყო და ფეხით გამოვეყვი. გზა და გზა აბრებს ვკითხულობდა, რომ ვინიყობაა არ გამოპაროდა ილიკოს მალაზია. მაშის სულს გვეიცებით ძალიან გამიხარდა: ყველა აბრებზე ჯერ ქართული ეწერა და მერე რუსული. უწინ ასე არ იყო, ქართულს სად დეინახავდი. როგორც კაცი გამიხარდა და გულში ვთქვი „ცხონდა ბალშევიკების დედამისის სული, მართალია ცოცხალის ტები არიან, მარა სამშობლო მაინც უყავრთ მეთქი. ბარაქალა, რომ ასე დაუწინაურებიათ ქართული ენა მეთქი. მარა ერთში უნდა გამოვიტყუდეთ. ქართული წერა - კითხვა წყალივით ვიცი: ყველა აბრა წავეითებ, მარა რაგარეც არ დამკლავთ, ვერაფერი გვეიგე. ერთ აბრაზე ვკითხულობ, ქართული ასოებით აწერია, „კავშიროზლოგი“. ერთი მითხარით რა ეშმაკი ვაიგებს რა არის ეს? მართალია ვიცოდი, რომ ბალშევიკებმა სიტყვები შეამოკლეს დროს მოსაგებდა და არა მათ დასამახინჯებლათ. მთელი საათი ვიდექი და თავს

ვიტეხდი, მინდოდა ჯინაზე გამოგო რას ნიშნავდა ეს სიტყვა, მარა შენც არ მომიკვდე. ზოლოს ველარ მოვითმინე და ერთ გამილოას მივეუშვირე ხელი და ვკითხე, რას ნიშნავს მეთქი. შემომხედა, გაღიხარდა და წაივდა. ძალიან კუჭი მომივიდა, სატევიარზეც ხელი ვიტაცე, მარა მოვითმინე და გავუდექი გზას. „ხელითპროდუქტი“, „გოსტორგ“, „კულტსნაბ“, „ზაკოლბოზ“, „ზაკოსტორგ“, „მოსსელპრომ“, წევითებ რამდენიმე აბრა და კაკალ გულზე გავსკიდი კაცი. გავჩერდი და ვფიქრობ: ან მე გავუღრაკადი და აღარაფერი მესმის, ან-და ქართული ენა დაშვიწყებია.

რაც უნდა თავი მეტეხა. ვერაფერი გვეიგებდი და გოვუდექი გზას. ვიფიქრე, მივალ ილიკოსთან და იგი ყორისფელს ამიხსნის მეთქი. აბრების კითხვას ვანგებობოდი. ერთი ღვინას სარდაფზე შემდგე წავეითებ: „ღვინის სარდაფი“, გამიხარდა, აი გაკურთხოს მარჯვენა, ამას ყველა ვაიგებს მეთქი. ქვევით ვწერა: „ღვინო დაღვით და გატანით“. ამის წაკითხვა და მუცელზე ხელის მოჭერა ერთი იყო. კილამ გავსკიდი სიცილით. ერთ წუთში შემომხედა ღვინა მელექეთი ხალხი და ყველა პირში მიყურებდა, რა აცინებს ამ კაცს, რა დავმართაო. აღბად ძალიან ქვეიანი კაცი ყოფილა სარდაფის პატრონი, თვარა ამისთანა საინტერესო რამეს არ დაწერდა მეთქი. მე ქე გვეიგე რაშიც იყო საქმე. გავსწიე წინ. პირლია ხალხი კიდევ დიდხანს იდგა და მიყურებდა. კაი დაღალული ვიყავი, რომ თავისუფლების მოედანზე მივედი. ახლა ყველა აბრას გულდასმით ვკითხულობდი, რომ ილიკოს მალაზია არ გამომპაროდა. უცხად თვალი მოვპკარი ერთ აბრას ზედ დიდი ოქროს ასოებით ქართულად ეწერა „ზაკულტისორი“ თვალები გამიანთლდა, ვიფი-

ქრე ეს არის ილიკოს მალაზია მეთქი, „ზაკულტისორი“. „კულტისორი“ კულტუბიძე ილიკოა, ვიფიქრე, მარა აბრა „ზა და სორი“ რაღა არის მეთქი. ზოგიერთი რუსული სიტყვა ქე ვიცოდი და მიგვდი რას ნიშნავდა „სორი“ ალბათ ამ გაჭიკრების დროს ილიკომ კაი ყველები მიიღო და იმითომ დაუწერია მეთქი. ეს „ზა“ რაც უნდა იყოს ჩემთვის სულერთია მეთქი და ჯიქურ შევალე კარები. ვილაც კაცი შემეგება და ამხედ-დაშედა.

— ილიკო კულტუბიძის მალაზია აგია ძამიავ?
— კაცმა თვალეზი დააჭყიტა.
— რაო?
— რაი და ვაი შენ! ილიკო კულტუბიძის მალაზია აგია?

ამის თქმა იყო და ეს კაცი გადაბრუნდა და ღვიწყო ხარხარი და ფეხების ქნევა. თანაც „უუ! უუ!“-ო კოლა. აბი ველარ მოვითმინე ვიძრე ჩემი სატევიარი და სიბტყით კაი კაი ვსტყუე ზურგზე. სატევიარს დანახავზე წამოვარდა, ღვიწყო ტურასავით ჭყავილი და გავარდა ქუჩაში. უცხად მთელი მიღვითის კაცი და ქალი მოგროვდა. მტაცა ხელი მილიციანებმა და საღლაც გამაქანეს. მერე გვეიგე რაცბა „კამერა“ ყოფილა. ხელად გადამიჭრეს სამართალი და მითხრეს „ხულიგანი“ ხარო. ღმერთი რჯული ხულიგანი კი არა თაყა გუდავამე ვარ, ილიკო კულტუბიძის სანახავთ ჩამოვედი მეთქი, მარა ვინ დაგიჯერა. ხელად მიკრეს თავი ნაობა-ხში. ორი თვე მჭამეს იქინე რწყილებმა და ახლა ქე მივალ შინ. ღმერთმა დასწყვიტოს ილიკო კულტუბიძე და ის, ვინც ჩვენს ენას ასე ამახინჯებს.

ამისთანა საჯაყი საქმე მომივიდა ანუ შემოკლებით „საჯაყსაქი“ თაყა.

გოდი და ნუ გასწერავ

ოი, დეიქცა მაგათი ოჯახი. კაცო, ვადამეკიდენ „ტარტაროზი“-ს გმირები, — როგორ თუ ვაზედე და ჟურნალში გავეწერეო. დიდება შენდა, ჩემო ტარტაროზო, მოდი და მეითმინე და ნუ „გამოსჭიმავე“ გლენკამის სასაღილოს გამგეს არტემა გუგუშვილს და ეფროსია ივა ნოვას, რომლებიც სასაღილოში ყოველივე სისაძაღლეს სჩადიან!
ან-და, რავე შემიძლია დავეკრიფო გულზე ხელედი და ვუყურო დიანოსა თელასს, კოოპერატივის პურებს რომ ყოველდღე ქაღალეებსა და ქორწილებში ავზავნის ფუთობიო!
ამასაც თავი დავანებოთ, მარა ავი

რავე მოითმინოს კაცმა და არ გასწეროს — ცხენის წყლის ხიდის სამუშაოების ადგილკომს რომ სძინავს? უკავშიროებს და შეძლებულებს ამუშავენ. აქაური კედლის გახვითი ქე სწერს ამის შესახებ, მარა ვინ აქცივის ყურადღებას.
ავი მაინც რავე მევითმინო და არ გავწერო, — ვალიკო ჯანელიძემ რომ კოოპერატივში მოსული პალტოები მხოლოდ ნაენობებს მისცა.
კაცო, რავე შემიძლია არ გავწერო, მარუსია, თაცია და შალიკო... მაგრამ არა, ვუყურობ მაგათ სინდისს და მერე იცოცხლობ ბრაგუნამ მაგათაც მოუბრაგუნოს. **ბრაგუნა.**



სოხო პიკირება

გითხარით: — მას თქვენ ვერ იცნობთ, ის ყველას გიცნობთ...

შეგპირობით: — ვკისრულობ თქვენთვის მის გაცნობას.

თქვენ კი ცნობას მოყვარეობა არ გასვცხვებით.

ესალავე გინდათ გაიგოთ მის შესახებ ყველაფერი.

მითხინება არ გყოფნით შეკითხვებით:

ვინ არის, როგორია, სად ცხოვრობს, პარტიულია თუ არა, რა თანამდებობა უკავია.

მითხვით ავიწყროთ მისი გარეგნობა:

რამხელაა, როგორი სახის, რა აცვია და სხვა.

იყოს სურვილი თქვენი. კიკილაძის ბიოგრაფიას გაგაცნობთ შემდეგ.

... კი წარმოგიდგინთ მის „მოყვანილობას“.

ამ დღეებში კიკილაძეს ესთხოვე ფოტოგრაფიული სურათი ეურნალში მოსათავსებლად.

„ამ უბრალო თხოვნას როგორ არ აგისრულებთ. მხოლოდ არ ეციო, რომელი სურათი მოგცეთ. ჩემთვის ყველა ერთნაირია“. მითხრა მან და გადამიფურცლა სურათების ალბომი. რომელშიაც გარდა თავის აუარებელ სურათებისა, მრავალი სხვადასხვა პირთა სურათებიც არის ჩაწყობილი...

თვალი მივაყარე კიკილაძის ერთ სურათს, რომლის ქვეშ რაღაც ლექსი იყო წარწერილი.

წავიკითხე. ლექსს სათაურათ ეწერა — „ავტობიოგრაფი“.

— რატომ ეს ლექსი არ შეიტანეთ თვენ ლექსთა წიგნში? — შევეკითხე მას.

— არ ღირდა. იდეოლოგიურათ გაუმართლებელია. ეს — ისე, ჩემთვის დავსწერა. რომლით სიტყვა მან.



სოხო პიკირება

**

— პატრეცემული სოხო, ნება მომეცით ეს თქვენი სურათი და ლექსი ჩვენს ეურნალში მოვათავსო. ესთხოვე მას.

— სურათი მიირთვიეთ, — თავაზიანი კილოთი მითხრა მან, ალბომიდან ამოიღო ის და გადმომცა.

ლექსი კი... ლექსი წაშალეთ, რა საჭიროა, ან თუ დაბეჭდოთ არა ჩემი ფსევდონიმით. ყველამ იცის, რომ პოეტი რუსთველიაძე მე ვარ.

ერთმანეთს დავემშვიდობეთ, მეორე დღეს კიკილაძის სურათი დაიბეჭდა ჩვენ ეურნალში, როგორც სა-

ზოგადო მოღვაწის და ცნობილ პოეტ რუსთველიაძის. მისი ლექსი — „ავტობიოგრაფი“ დაიბეჭდა გენიოს მუხაძის ფსევდონიმით.

რათ, თქვენ არც ერთი და არც მეორე არ გინახავთ?.. სამწუხაროა... არც მე მინახავს. მე კი ის წინდაწინ მქონდა წაკეთხული. სურათი ეს არის, ხომ ხედავთ? კარგათ დაუკვირდით. ლექსიც ეს არის. მისწინეთ, გკითხულობ:

ავტობიოგრაფი:

ბან მი... ბან დაბალი, როგორც ბედი მწყალობს არ იფიქროთ, ვარ საწყალი, ვიტანჯები, ვწვალობ... მალალი ვარ მე დაბალიდან და თავს ვიჭერ მაღლა... მა, ალბომი კი... რა უნდა ვქნა, — ქედს ვიხრი დაბლა.

თულებიდან ხან ცუქოსა ვყრი, ხან კი ვაფრქვევ ცრემლსა, მაგრამ ერთ წუთს არ ვივიწყებ ნატურულ სიამესა.

ხან ბიჭი ვარ, პირტიცველა, ხან კი ვუშვებ წვერსა, ხან დავდივარ ნელა-ნელა, ვბაძამ ხან ექსპარესსა.

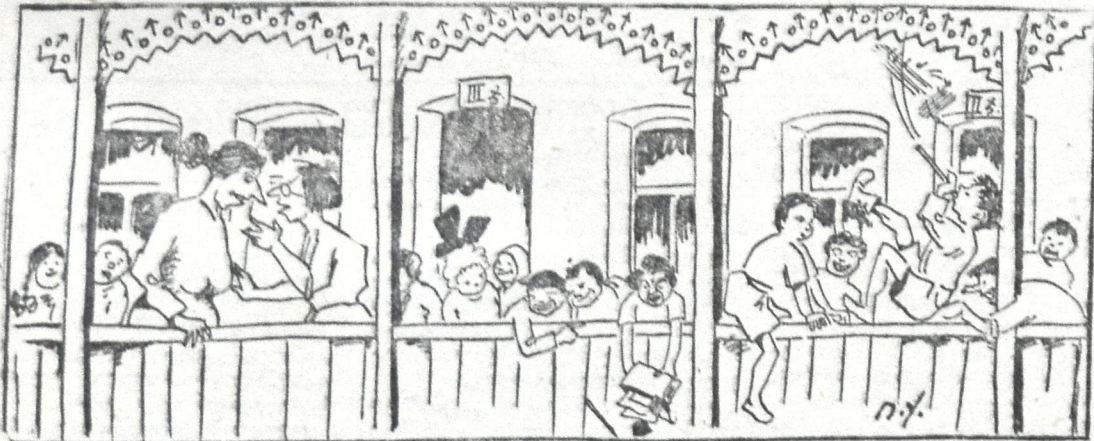
— რათ, კიკილაძე პოეტია? — იკითხავთ თქვენ.

დაიბ, პოეტია, ცნობილი პოეტი. ნუ, თუ პოეტი რუსთველიაძე არ ვაგიგონიათ?

ჰო და, თუ ვაგიგონიათ, კიკილაძე სწორეთ ის არის.

მომავალში უფრო ახლო გავეცნობით მას!

უღმბარა



— დღეს მიწაფენები გაუშვათ; მიწეხათ სკოლის კიბის დაწინება დავასახელოთ. > კიბის ვაფუქებისათვის გულში გაუშვიეთ; დღეს კი მიწეხად სკოლის „სახურავის დაწინება“ დავასახელოთ.

ლევარსი ზღვართსაჲ

განსებად ხმელ ქვეყნებს



თუშკალა გულმოსული ვარ შენზე ჩემი შეურაცყოფისათვის, მარა მაინც გამაოჯობა შენი, ხოხო კიკილაძე!

— ლევარსი როზრობადის ტყელებს მოკლე ფეხები აქვსო, ის ტრახბახიაო! შე ყველას ვაჯობებ: ლევარსის, კვაჭის და ზურგიელიძესო...

აი ამას ჰქვია ტრახბახი; ჯერ არაფერი ვიცით შენი და წინდაწინ გაიძახი — ჩემისთანა ბიჭი სხვა არ არისო... ვნახოთ, როგორ გაამართლებ დაპირებას.

რაც შეიხიბა იმას, რომ მე თით-



ში დათვი შეძვიდა! — ძლივს მითხრა ქაღმა და ყელზე მომეხვია. (ხომ იცი — რა მშვენივრად იციან კურსისტკებმა ყელზე მოხვევა).

— რა ოხერი და თანაც ჰკვიანნი ცხოველია დათვი! — ვუთხარი ქალს. — ალბათ როგორღაც გაიგო, რომ მე შეძინა და იმითომ გაბედა ტყიდან სოფელში ჩამოსვლა.

ქალი დავამშვიდე და დავტოვე, — მე მის სახლისკენ გავიქეცი.

გავიქეცი, მარა დათვი სახლში არ დახვდა, როგორც კი გაეგო ლევარსიმ გაიღვიძაო, მაშინვე გაქცეულიყო.

მოვახტი ჩემს ლურჯას და დავედევნე დათვს.

— როგორ თუ მე დათვი გამექცეს! — და ჩემი ლურჯა შეეგადე უღრან ტყეში.

— ვერ დამეწვივო, ცხენი გასკდება ამდენ ქენებით და ჩემი ლუკმა გახდება! — მომაძახა დათვმა.

— ან შენ, ან მე! — იყო ჩემი პასუხი.

შირბის.
შიესდევ.
შირბის.
შეგატყვე დაილალა.

შემოვკარი ლურჯას მათრახი დანა დათვი გაჩერდა, — აიარ შეეძლო მეტი სირბილი.

ჩამოვხტი ცხენიდან.

ხელში დანა მოვიმარჯვე.

— შენ იცი და შენმა კაცობამ თუ არ მომკლავ. შეეცდი და მაძატიე! — ასე მითხრა მისმა საცოდებმა გამომეტყველებამ. — შენს ხელში ვარ, რასაც გინდა, მას მიზამ! — ცახცახებდა დათვი.

შემეცოდა.

მომართული დანა ქარქაშში ჩავღვი.



— ეს ერთხელ მ'ტიებია, ხოლო თუ ამიერიდან პირი სოფლისაკენ გიქნია, ცოცხალი ვერ გადამირჩები.

— არა თუ პირი, თვალითაც არ ვა მოვიხედავ სოფლისაკენ! — მომცა პირობა, ვკარი მეგობრული წიხლმ და გავეშვი.

წამოვედი.

როცა მოს ესტოვეილი და ბარსკ ვუახლოვდებოდი, მოვიხედე და დავინახე — დათვი შიმშილით წაქცეულ ხეზე და მე მიცქერდა და გულში ამზობდა:

— იცნები იტყვიან: „დათვმა რომ მოგერიოს, ბაბა ხარო, უნდა უთხრა“. აჲ კი დათვებმა ასე უნდა ესთქვათ: „ლევარსი რომ მოგერიოს, ბაბა ხარო, უნდა უთხრა მას“

ზმუკი

ქოს ტრახბახი ვიყო, ეს შენ გვჩვენება, რადგან ჩემი მოღვაწეობა და საქმენი საგმირონი მართლაც გასაოცარნი და საკვირველნი არის.

ეგებ შენ ესეც ტრახბახობად ჩამითვალო, რასაც აქვე ვიამზობ ჩემი ცხოვრების წარსულიდან:

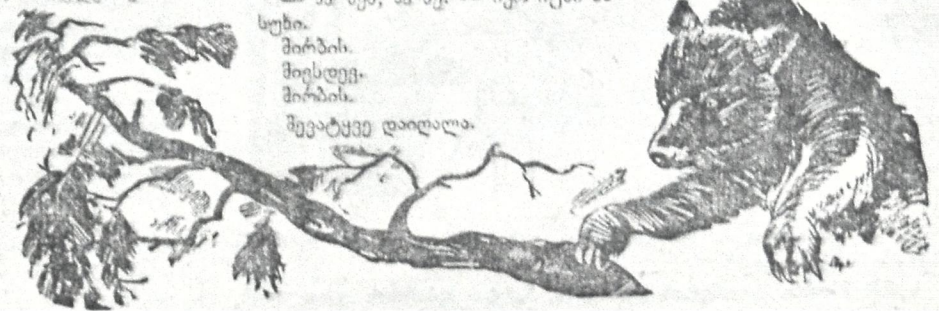
ზაფხულობით ჩვენს სოფელს ბეგრი სტუდენტები და კურსისტები ესტუმრებოდნენ.

ერთ საღამოს მეზობლისას საშინელი კივილი გაისმა.

წამოვდგე ზეზე (ჩრდილში მეძინა ხის ქვეშ).

დავინახე — შეშინებული მეზობელი კურსისტკა ჩემს ეზოსკენ ვამორბის.

— ლევარსი, მიშველე, ჩემს ოთახ-



ს ი ზ მ ა რ - ც ხ ა ლ ი

კომისიას მოველოდი...
 გული ძვრდა, გული ტოკდა,
 თუ ჩემ ცოდვებს გაიგებდნენ,
 მწამდა არცინ დამინდობდა.
 მწარე ფიჭობა გამიტაცა,
 სიმწრის ოფლი დამედინა,
 და მარტო მყოფს შავ ფიჭვებში
 კაბინეტში ჩამეძინა.
 ვაი იმ ძილს... —
 მე სიზმარში
 ტარკორების ვნახე კრება,
 (ესლაც იმათ ხსენებაზე
 სინათლევ კი თვალში ჰქრება).
 თავში იჯდა ტარტაროზი,
 კვცხლი ერთი იმის თვალებს;
 ხელით ჩანგალს მიღებდა,
 ჩანგალს ბასრს და შეუბრალებს.
 პირს აღებდა ტარტაროზი
 ვით მშვიერი ჯადოქარი,
 მისი ჩანგლის ხელში რხევით
 ეფინოდა ყველას ხარი.
 — ვნახით ვასშმად რა მოგვივა,
 ისეთი მაქვს ქამის შადა,
 რომ ერთ ლუკმად გადავყლაპავ
 ხუთ მანებრელს მე ერთად! —
 დაიძახა ტარტაროზმა...
 მოელოდნენ ნანადირევს
 და გაჰქონდათ კაწა-ქუწი
 გამგებულთ ტარკორთ კბილებს.
 ამ დროს კართან გაჩნდა ალი,
 და გრივალი ზობოქარი,
 — მოდის, მოდის. — ხმა გაისმა
 და გაიღო უცებ კარი.

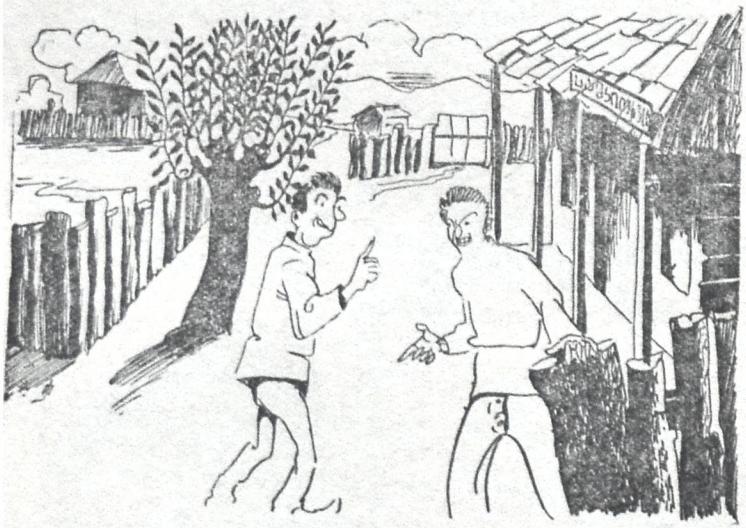
შემოვიდა... ოხ ვინ იყო
 ჯერაც არ მაქვს გავებელი.
 ხელთ ჩანგალი ეყურა ბასრა,
 ზედ მე ვიყავ აგებული.
 ახარებდა ყველას ჩემი
 გმინვა ბაგით ამომხდარი.
 წამს კბილებში ტარტაროზინ
 მოვექეცი ცოცხალ მკვდარი.
 ვთქვი: „მიშველეთ, ვაი, ვაი! —
 და ხელები გავაქნიე,
 ჭახა-ჭუბი შემომესმა,
 თურმე საწყლე დავამტერიე...
 კაბინეტში ვიყავ ისევ.
 ცოცხალი და უფნებელი,
 იატაკი ჩემგან დაღვრილ
 წყლით და მეღვინით იყო სველი
 ზედ ეყარა ნამსვრევები
 სამელნის და საწყლე ჭიქის;
 კაბინეტის კარებთან კი
 მთხოვნელების იდგა რიგი.
 შემოვიდა შიკრიკი და
 „ტარტაროზი“ მომიტანა,
 გადავშალე, და (თქვენ სიზმარს
 არ ირწმუნებთ აწი განა!)
 „ტარტაროზში“ მე ვიყავი
 ვალექსილი, ვაწერილი,
 მთელი გვერდი ჩემზე იყო
 აწყობილი, დაწერილი.
 ჩამოთვლილი იყო სრულად
 რაც კი მქონდა ცოდვა, ბრალი
 წამოვდიქ და მაგიდის წინ
 წაიბარბარედი, როგორც მთიარალი.
 მეღუზა

უსტარი „ტარტაროზს“

შენს ბრძანებით, ტარტაროზ,
 გავხდი რა მე უჩინარი, —
 ხან ვფრინავ, ხან ფეხით დავალ,
 დღე-ღამე დაუძინარი...
 უჩინაჩინის ღურბინდით
 ვხვერავე ყოველსა მხარესა,
 ვერ მცობენ, ვერცა მხედვენ
 მომლერალ - მოხარხარესა.
 ვინც მტერი შემომეყრება
 ცრემლს ვალღერევენებ ცხარესა.
 ქუთისისკენ გაფფრინდი
 და ვინახულე საქარა.
 ზოგან „კარტია“ გაშლილა,
 ზოგან ნარდი და ბაქარა.
 ნამდვილი სახით ვეჩვენე
 მხოლოდ ჩვენს გლუბკორ ზაქარას.
 მომიყვა: ძმაო, უჩინარ,
 რა გითხრა, რით გაამოვო;
 სუჯობს ჩუმათ ვიყო, რომ სტუმარს
 ყოფა არ ჩაგისხამოვო.
 — ნუ შესწუხებდი, ძმობილო,
 სიამეს აკ ვარ ჩვეული;
 უჩინარო მისთვის ვიქეცი,
 რომ არ შემეხოს წყეული,
 რომ ავიცილო ქრილობა
 ცხოვრებით გამოწყეული
 და თუ დამჭირდა, მყის გაიქრე,
 როგორც დემონი გრძნეული.
 — მაშ, კარგი, აშბავს გადმოგცემ,
 შენ-კი იქეცი სმინათა;
 თუ ვერ გაამო, ძმობასა,
 ნუ ჩამომართმევ წყენათა.
 ჩვენშიაც ვაიშოესსურა
 ახალ ცხოვრების სხივები;
 ზოგან არტელი დაარსდა
 და ზოგან კოლექტივები.
 აღფრთოვანებით შევიდნენ
 ყველა მშრომელი გლოხები,
 აყარეს ლობე და ყორე,
 მტრებს დაატრხეს მებები.
 შიგ მაინც შემოგვეპარნენ
 „ციხის შიგნიდან მტრები“,
 ზოგნი მერყენი, და ზოგნიც
 კულაჩი, გულ - უკმეხები,
 წყალ წაოებულებს აქ უნდათ,
 რომ მოიმაგრონ ფეხები.
 აი, ესენი არიან
 „ძმანი“ ბიბილაშვილები:
 სერგო, ლადო და კოლია
 გაქნილ და გამოქნილები,
 რომელთაც ოარიბ გლოხებზე
 დალესილი აქვთ კბილები.
 ერთია — მამასახლისი,
 მეორე — შარბე — შარბელოა,
 მესამე — ავანჩაიანი,
 მათი მარჯვენა ხელია,
 რომელი ერთი გადმოგცე,
 ყველას ჩამოთვლა ძნელია
 მათ გასაწმინდათ გლეხებო
 შენს მობრძანებას ელიან.
 ნუ გაუწუბოლებ იმედსა,
 ჩამოსვლა არაქ თუ ძნელია.
 დავშე აები შინი ერთგული
 და მტერთა შიშის მგერელია.

გ ა მ ტ რ ე ლ ა

პატარა ჯიბაიში



— არ გრცხვენია — ხამკითხველს გაზეთებს ჰყიდი და ღვინოში
 ხარჯავ ადებულ ფულს?
 ხამკ. ზამზამი: — ღმერთს გფიცებ, მარტო პაპიროსს ვყიდულობ,
 ხხვას არაფერს!

უჩინარი



- ივანე, კოლექტივის წევრი თუ ხარ შენ?
- ჯერ არა, ახლა ვაპირებ შესვლას!
- ვაი ღედასა, მოხსნილი არ ვიყუა აღმასკომის თავმჯდომარეობიდან, კი ვიცი რასაც ვიზამდი.



— ამხანაგო, თუ ვაინებს ჰყავს ამ სოფელში კიოგა ვეისის შაძებარი ძალლი ვასაყილი?
— შეიარაღე ჩვენს წითელ სახადილოში და ყველა ვეისის ძალლებს იქ ნახავთ!

ტურების გასაჭირი

გადავადით ძალიან კოლექტივიზაციაზე. გადავჩენთ და გადავკაფეთ ჩიბათის სერები და ხელი მივყავით კულტურული მცენარეების: ჩაის, მანდარინის და სხვ. გაშენებას.

უსარგებლო და მწირ მიწაზე გადა-მწვანდება ჩაის ბუჩქები.

მთელი თემი სიხარულით ცას სწვდება.

მაგრამ უსახლკაროდ დარჩა რამდენიმე ასეული ტურა. მათ შესახებ კოლექტივის საბჭო ერთხელაც არ დაფიქრებულა, თუ რა უნდა ჰქნან საწყალო ტურებმა.

ერთ ბნელ ღამეს „კორაულაზე“ შესდგა ჩიბათის თემის ტურების კრება, რომელმაც იმსჯელა და გამოიტანა შედეგი დადგენილება მიმართული კოლექტივის საბჭოსადმი: „ოქვენ კარგად მოგეხსენებათ, რომ იმ სერებში, რომელნიც თქვენ გადაჩენეთ და ზედ ჩაი გააშენეთ, ვცხოვრობდით ჩვენ. ცხოვრება მაინც და მაინც არ გვოქირდა: შეღამდება თუ არა, მივაკითხვოდით რომელიმე საქათმეს; ვტალიბდით პირს ბატს, იხეს, ან ქათამს და მივიარბინებდით სერში, სადაც გემრიელად შევასრამუნებდით. მერე კი ვთამაშობდით და ვმღეროდით.

ახლა?... ახლა მოგვისმეტ ყოველივე საშუალება და დაგვყარეთ გზა-შარაზე, ღვთის ანაბარად; არ ვიცით — ძალები დაგვლრნის, თუ გლეხი გავცობთაჲ კეტით თავს. გამოვს-თქვამთ რა ღრმა აღშფოთებას.— მოვიხიზოვთ, ან გავვიშენოთ სოფელითან ახლო სერი თავის ზერელებით და საძრომელებით, ან—და გადავასახლოთ სხვაგან, სადაც კოლექტივიზაცია არ ტარდება.

მ. ჩიბათელი.

„თაიგუღლი“ (თავ. ხორბა)

ჩვენ კოლექტივის ხელმძღვანელობს სილო, ლაუ, ზომა, კოსტა... ბიჭებია ახალგაზრდა, ლამაზები, ტანად კობტა. ეს გმირები ყველა ერთად შეეჩვია მიხას დუქანს, რადგან მხოლოდ იქ ელიან ცვირან სუკებს, დედალს მსუქანს. — ზოგი თხოვით თტა, ღვიაო, საცივი და თეთრი პუტი, დაუძახოთ ჩვენ ბარდლასაც, მას ექნება ბერი ფული. აგერ მოდის ჩვენი ბარდლაც თავის გრძელი ულვაშითა; გფუმინ დილით წამოსულა სამტრედია — კულაშითა, ხეებს ართმეებს ჩვენს გლეხობას, აღარ მისცა გროში ფული იმედი აქვს ამბაკოსი, ის კაცია გავებული. ეტლით უყვარს მას ქეიფი, აღარა აქვს დასასრული, თუმცა სმამი ჩვენი ბარდლა ბიჭოჯერი არის გლახული. ერთ ღღეს ჯგუფად ძმა-ბიჭებმა მიხას დუქანს მიამოურეს; ბიჭი სქამეს წიწილები და ზოთილები გამოაწურეს. ქეიფი რომ დაასრულეს, — აღარ ჰქონდათ იმით „ხურდა“... საითიოდ გაიპარენ რადგან ყველას ასე სურდა. ჯაბა.

„ჩვენი ამბები“

მე სატაოტაროზო უტილენდლეულის შემგროვებელ ბრიგადის უფროსად ვსთვლი ჩემს თავს დღემთის რაიონში.

მამალაძეს ხშირად აეალებენ თემში კამპანიების ჩატარებას. მღვთის თემში საგანაღებულო თესვის კამპანია „ნამდელი“ კომპანიად იქცა: ჩასვლისთანავე „მოსამზადებელ“ მუშაობას შეუდგა, მობილიზაცია უყო ძმა-ბიჭებს და ჯიხვის რქებით სადღერძელოები შესთავაზა საგანაღებულო თესვას.

რადგან ობიექტიური და სუბიექტიური პირობები აქ უკვე გამზადებული ყოფილა, ამიტომ მოსამზადებელი მუშაობა ზედმეტად მიმარინიაო — განაცხადა მან.

მამალაძეს ღვინო თავში შეუვიდა, შეტბა სკამზედ მამალივით და ნაგანი ალაპარაკა, როცა მას წესრიგისაკენ მოუწოდეს, განრიხდა: როგორ თუ თქვენ შავას მიბედავთ მე, რომლისაც 10 კაცის სიკვდილის ნება მაქვს?! — ღრიალებდა მამალაძე და ასევე ნაგანი ამბიტყველა. შევიდა ტყვიამ შვიდ ადგილას გახვრიტა სახადილოს უმანკო კედელი.

ანგარიშის გასწორება ვეღარ გაუბედეს და კამპანიის შემდეგ მას 25 მანეთი გაყვა. (10 კაცის სიკვდილის

ნება აქვს და „ნოუელი“ გლეხკომის 25 მანეთის „გაიმაჲქნების“ ნება არ ექნება!).

ასეთივე კამპანია ჩატარეს მამალაძემ და დანელიამ გრემის თემში.

მღვდელი ტატუნაშვილი საბჭოთა პლატფორმაზე შეხტა, წვერიც გაიპარსა, ანაფორაც გაიხადა, მაგრამ რადგან მას მამა-არ აღუდგინეს, ისევე ჩამოხტა, მაგრამ წვერი გაპარსული დარჩა.

მე შეგონა, ნამღვდლევ ფხალაძესავით აღმასკომის სამსახურში ჩამაყენებდნო, — ხაყველურს ამბობს, — თორემ კი არ გავიპარსებოდიო.

სიშაღური.

დაპროცინილ ოლქებში

კოლონური ხეხი



— ნუ იცინი, თორემ თუ ფრანგებმა ოქროს კბილები დაგინახა, გერმანიას ერთ მილიარდს მეთხ შეაწერენ.

ინგლისელი გურგუა

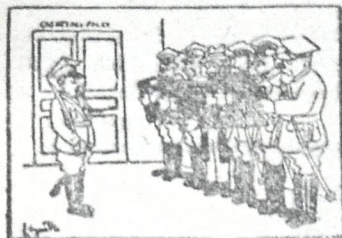


— უმუშევრობა არისო ინგლისში ეს ხიცრუება; შე ვერ ვხედავ უმუშევრებს?



საშუალება ეროვნულ უმცირესობათა მარშონიულად შეკავშირებისათვის.

კოლკოვნიკთა კაბინეტი



კოლონეთის მთავრობის ხხლომა

ამერიკელი ძია

ამერიკა ატლანტის ოკეანეზე აწყობს რამდენიმე საყრდენს პეროვლანებისათვის.



— მომეციო დახაურდომი წერტი და მე... შევსკამ ვეროპას.

გაცრუებული იმედი

დილის 8 საათით.

სტატისტიკური განყოფილების თანამშრომლებმა დაწესებულებაში უცხე თავი მოაყარეს. ზოგი თავის მაგიდის ლაგებს შეუღდა, ზოგი გაზეთის გადათვლიერებას და ზოგიც გუშინდელ ამბების მოყოლას. 70 წლის ბუხალტერი კარილე ანგარანძე ოჯახის უსიამოვნების ამბავს უყვებოდა აბალგაზრდა მოანგარიშეს. ერთი-ერთი მოგარიშე ჭალი ამ განყოფილებაში ეუფუნა აფალია ტულატის ისწორებდა.

— გამარჯობათ, გამარჯობათ, მეგობრებო! — გაისმა გამვის შიარული ხმა.

როგორღაც კარგ გურებზე იყო ამ დღით გამგე მისიე გროგორიო. მის სახეს ღიმილ იშვიათად მოეფრებოდა, დღეს კი გაბნეწინებული სახით, ფი გაკვირებებს შეეცედა აფით თანამშრომლებში.

გათამაშებული თანამშრომლები ერთმანეთში ხმადაბლა ლაპარაკს და მუტუნს უფრო უმატებდნენ.

— ნეტავი როგორია? — ეკითხებოდნენ ერთმანეთს თანამშრომლები — რა გვარია?

— პოო, ცნახოთ, ცნახოთ!

— ნეტავი სად უნდა იყოს ამდენ ხანს?

— და მისიე გრიგორიმა საათს დახედა.

— პაღუმაეშ. რა უნდა იყოს ასეთი, რაც თქვენ ამბავში ხართ! — სოქვა გულდაწყვიტულით ეუფუნა ჭალმა, — მალთ ლი ტაკიბ ვიფელი!

— მოდის, მოდის! — შემოვარდა შიკრიცი.

— სოხოვე ჩემს კაბინეტში, — უბრძანა მისიე გრიგორიმა — კმაყოფილებით სათვალეები გაისწორა, ჩქარი ნაბიჯით კაბინეტისაკენ გასწიო და შეიღო კარები თუ არა... პოი სასინელებზე... რომ კარებთან ცნობის მოვფარებით მიზღვავებულ თანამშრომლებს ზელი არ შეეშველებათ, მისიე გრიგორი აბაბდ ელდისაგან იატაკზე თხლამას მოახდენდა.

— კაბინეტში იფვა 40 წლის, ძალზე ხნელი, თითქმის მთელი საუენის სიმაღლის ტანის, უშველებელი ცხვირით და ზედ უზარმაზარი სათვალეებით, ოქროს კბილებიანი ჭალი.

— თქვენ... თქვენ! — ჩაიღულულა რაღაც მისიე გრიგორიმა.

— დიხ, მე გახალაერთ გამოგზინილი მემანქანე! — და ჭალა გამგეს ზელში ქაღალდის ნაჭერი მიაწოდა:

„ტფილისის შრომის პირვა, ზღწაწეხათ თქვენი მოთხოვნილების თანხმად გამოცდილი მემანქანე ქალი მართა გქელიძე“.

აკანკალებული ზელით ვადაიქოხა თვის თვის მისიე გრიგორიმა და საფარქელში ჩაეფუნოხა.

— ფხტუ! — ხიხინებდა ზებერი ზუხალტერი.

— ოპო, ოპო, შენი პირიფე, ესეც ღიმილი, მსუქანი და კარგი — დასცინოდა გამგეს და აბალგაზრდა თანამშრომლებს ეუფუნა.

— ძან არ შერჩა ზელში! — იცინოდა კარებთან შიკრიცი ესტატე.

შეფხტოფელი.



ბ. ოფთი, (ქუთ. ოლქი)

ეს ლეგავი ილია, ვისი მოგზავნი-
ლია? როცა სოფლად ატარებდა კო-
ლექტივიზაციას, — ხელი მიპყო
ქალობში „ფოთილიზაციას“. გლეხს
ტყევიები ესროლა, როცა დათვრა
ილია (თუ კი მთვრალი არ არის,
მუდამ მოწყენილია).

მეორე გმირი გახლავთ სვეერი
გაბუნია; ის ღვინის სმაში თუმცა
კოტაიში ძაბუნია, სამაგიეროდ სჯო-
ბნის ილიას კარტს და ნარდში (ხუთ-
მეტი ინადაური მოიგო. ვვინებ
მარტში).

ისარი.

ოფთი, (ქუთ. ოლქი)

ჩვენი კომპარტორი გამოქნილი
ვაცია; მიტომ ვერვინ ვაიგო მისი მა-
ხინაცია. როცა ფული დააკლდა, —
დააბრალა ყაჩაღებს. ფართალს რა-
საც მიიღებს, ნაცნობებში ასაღებს.

იქიდანვე აღმასკომში არვინ
არის: მდივანი და თავმჯდომარე. ნა-
ხეა მსურდა მე იმათი, მათ სახლის-
კენ გავეჩქარე. იმათ სახლში ნათვლა
იყო, ქეიფი და დროს ტარება. მივბ-
დი — მოსვლა აღმასკომში ორივეს
რად ეხარება.

ბრავუნა.

აკითი, (გურია)

ჩვენი ფოსტა - ტელეგრაფი ისე-
თია სწრაფი, რომ ღებემა ათ დღის
შემდეგ ძლივს მიაგნებს პატრონს.
გამგეს ღვინო ათობს; გამგე გრი-
ვოლ მორჩილადე არის ლოთი, შუო-
თი, დათვრება და ძილი გუდავს, მო-
გაგონებს გუდას. ქაოსია ჩვენს ფოს-
ტაში, გული უწყუბთ იქ მოცდაში.
რაკი გაბგემ ღვინოს უქნა ბლომად
ყელში ყლაპია, თავი აღარ აბია.
მღერის: „ფეხზე მკიდა მე ფოსტისა
ფულეები; მიკიტანო, რა გიშავს მე
თუ კი გავფულეები“.

ნეტა, წმენდა გრიგოლსა თუ მო-
უჭერს თავს რგოლსა? თუმც მფარ-
ველი ბევრი ჰყავს ბენია და ვარდ-
ნი, მაგრამ რას გახდებიან — ბრალ-
დებაა ამენი!

„დალტი“.

ხაბარაჯო

ცენტრალური სადათმყოფოს აქ
მნეთ არის ლევიანი. მას ყველაფერს
ურჩევნია ღვინის სმა და ლევიანი,
ადგილკომის თავმჯდომარე და ბებია
ქალები, — ხშირად ნახავთ — არიან
ყველა დანამთვრალიები

იორღულა

ს. ყულმანი, (ხაშურის რაიონი)

აღმასკომის თავმჯდომარე, ძვე-
ლად იყო კომისარი. დღესაც დაღის
მედიდურად, გადაყლაპა თიქოის
სარი. მაშინ ლაღმ კომუნისტებს გა-
უყარა ბორკილები. ბევრ სოფელ-
ლებს ჩაუბტვრია მუშტის ცემით მან
კბილები. მთელ ბორჯომის „გმირი“
იყო, ამყობდა პაგონებით; სეირ-
ნობდა იქით-აქით საკუთარი ვაგონე-
ბით... დღესაც... დღესაც იგივეა;
„მიწა - წალად, ცა კი — ქუდად“...
წმენდის დროსაც არ წაუყა, ნეტა
საქმე ლაღოს ცუდად?

ტარკორი.

ოფთი

აღმასკომმა სამკითხველოს არ
აღირსა მყარი ბინა. სადაც დილით
გაიღვიძა, იქ საღამოს დაიძინა. მოძ-
რავია სამკითხველო: ხან აქ არის და
ხან — იქა; და მას ამდენ ხეტიალში
ქე გააძვრეს ზურგზე სიქა. „მაშინ
ხალხი უფრო ივლის, როცა არის მო-
ძრავი“... ხან კლუბშია, ხან დუქან-
ში სამკითხველო ბედ შავიო.

ყალბაძე.

წმინდის კანდიდატები (ზესტაფონი)

მილიციონერი ვასიკო გაპბერა-
შვილი და „ზაკვოსტორგი“-ს პუნქ-
ტის გამგე კოტე ლეონტიევი ჩვეუ-
ლებისამებრ წითელ სასადილოში ქე-
იფობდენ.

— ვასიკო, ახალი ამბავი გაიგე? —
უთხრა კოტემ, როცა ღვინით სავსე
ჩაის ჭიქას ყლაპი უქნა.

— არა!

— სარწმუნო წყაროებიდან გავი-
გე, აპარატის წმენდა აქაც მალე დაი-
წყება.

— ნეტა, ვინ არის გასაწმენდი ჩვე-
ნი რაიონიდან?

— იცოცხელ შენც და მეც, ბევრი
იყოს გამფლანგველები, ყოფილი ვაჭ-
რები და ოფიცრები სამსახურზე მო-
ცალათებული. მაგალითად პირველ
რიგში მე მგონია მოხვდეს ვანიჩქა
განჩილაძე, როგორც ყოფილი ვაჭარ-
ი, ოფიცერი და ამჟამად ხმა-წართ-
მეული.

— რა ხმა წართმეული. სამსახურის
დროს გლეხებს ისე უყვირის, რომ...
— მაგრე კი არ ვამბობ, შე-სიე-
ლია!

— ვგ პირველი განდიდატურა. მე-
ორე?

— ვალიკო დუგლაძე, ძველი ოფი-
ცერი, ნამდვილი ბიუროკრატი და
გამფლანგველი. განა ასეთებს და-
ტოვებენ აპარატში?

— მესამე?

— ჩვენი ძმა-ბიჭი ბარათაშვილი,
რომელსაც „ზაკტო“-ს ქიათურის გა-
ნყოფილებაში შემოეყამა ათას ხუთა-
სი მანეთი.

— მეოთხე?

— ბილიარდის გამგე ფილიმო კო-
ბახიძე, ყოფილი ვაჭარი, რომელიც
პროტექციის წყალობით წამოსკუბდა
სამსახურში.

— მეხუთე?

— „გოსპირტი“-ს გამგეობის წე-
რი ნიჟარაძე.

— მაგას რა ბრალი მიუძღვის?

— ნიჟარაძე საქმეს როგორც უნდა
ისე აქაზრავებს. გემო-კვების კავში-
რმა ორჯერ გაუგზავნა კავშირის წე-
რი მუშა და კომკავშირის წევრი გა-
ჩენილადე, მაგრამ მათ უარი უთხრა
„სხვადასხვა მიზეზების გამო“ და თა-
ვისუფალ ადგილზე თავისიანები მიი-
ღო.

— მეექვსე?

— წითელ ჯვრის კომიტეტის გამ-
გეობის თავმჯდომარე დავით დუგ-
ლაძე.

— ის რაღასთვის?

— იხილე ვაზ. „ახალგაზრდა კო-
მუნისტი“-ს 1930 წლის 71 ნომერი.
იქ წერია ყველაფერი დაწვრილებით
ცნობებით დავითის შესახებ.

— მეშვიდე?

— უნდა გამოვიტყვე, რომ მეშვი-
დი შენ იქნები, ჩემო ვასიკო გობე-
რაშვილო.

— ნუ მემასხრები თუ კაცი ხარ! მე
რატომ უნდა მოვხვედ წმენდაში?

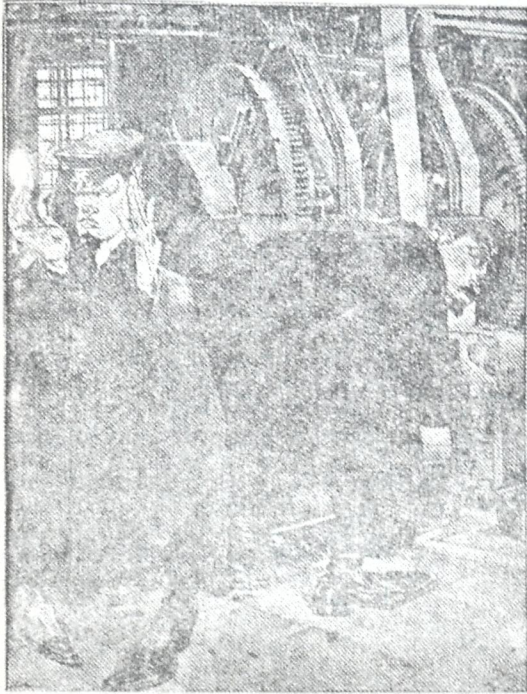
— როგორც ყოფილი მიკიტანი, ეხ-
ლა კი მილიციის ფარაჯაში გახვეუ-
ლი.

— ეს თუ ეგრეა, მაშ მერვე კანდი-
დატი შენ იქნები, ჩემო კოტე ლე-
ონტიევი...

— ნუ მემასხრები თუ კაცი ხარ, მე
რატომ?...

— როგორც ყოფილი დიაკვანი.
რას დაფიქრდი?! არ გახსოვს თუ?!
შენ არ ბრძანდებოდი, — 1923 წელ-
ში ანათორით ტფილისის „წმინდა
ნინო“-ს ეკლესიაში რომ მსახურებ-
დი?!

ძირღული თაღა.

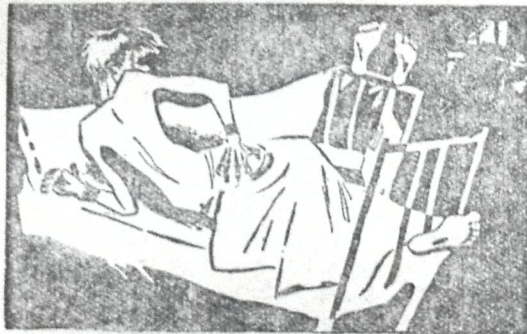


„ნაპიტრალი სპეციალი“: — დაუშლიდი მანქანის გაფუტებას, მაგრამ, ეგებ ეს მავნებლობა არა ტენიკური, არამედ პოლიტიკური მნიშვნელობისაა! მე კი პოლიტიკის გარეშე ვღკვევარ.



— რა კრუსხავით ზიხარ! წავიდეო, დავლიოთ, დავითროთ.

— უარს არ გეტუოდი, მაგრამ ცოლი მილიციონერია და იქვე სდგას საგუშაგოზე!



— ჰეი, ბიჭო, შარვალი გავუიღოთ და რადიო ვიუიღოთ, თორემ ბალდინჯოები ძილში შეგვკამენ.

— კვერცხებს ბევრსა ვსდებ, კოლპერატისს მიაკვს, მაგრამ მომხმარებლამდე, ერთმა კვერცხმაც ვერ მიადწია.

წერილი ტარტაროზს (ს. ნიკოლსკისა, — რაზა)

აბა, ჩემო ტარტაროზო ძველო! სიტყვა რომ არ გავაგრძელო, ამბები მინდა გითხრა სოფელ ნიკორწმინდის, რადგან მისი საჭმე უკან მიდის. იქ დიდი ხანია, რაც გამოდის კედლის გაზეთი, მაგრამ მე არაფერი მინაზავს ასეთი. მართალია:

რედკოლოიას პირში თავილი ამოდის, მაგრამ კედლის გაზეთი წელიწადში ერთხელ გამოდის. შენს წერილს არ ვაგზავებენ, არ მომიკვდეს ჩემი უნაა. თუ მასში არ გააშუქე საერთაშორისო „პალაენა“. ტყუილია, შენი კალამი რაც არ

უნდა აატიკტიკო, — არ შეგიძლია, რომ აღვილობრივი რამე გააკრიტიკო. ან-და, როგორ უნდა დასწერო ვინმეზე ავი, როცა ვველას რედკოლეგიაში მოუყრია თავი. ასე, რომ ვერ იტყვი ვერავისზე ძვირს (იტყვი და მოგაძრობენ ცხვირს). ახშამინ-

გადამკვრელი

„ბრიგადელი“

ხშირია ისეთი შემთხვევა, რო-
ვისაც ზოგიერთ მემანქანებს თა-
ვი დამკვრელად აქვთ გამო-
ცხადებული, სტრუქტურის ორივე-
მხელეს და სამოქალაქოში მიდიან
ღვინის დასაღვებით.



აბა დელი-დელი-დელი
ვარ დამკვრელი ბრიგადელი
ბრიგადელი
ვარ დამკვრელი
კახურ ღვინის
გადამკვრელი
მიიატოვე
ორთქლ ავალი,
საფხვ კვარტებს
ვცლილი მთვრალი.
ფიქრს ვაწნავდი
შავ კახურში
და რუს მიველ
სამსახურში,
სამუშაოდ არ დამიშვეს.
პანდური მკრეს,
ვამომიშვეს.
სამსახურა პრაშაი
აღარ დამრჩა „ნა ჩაი“.

კუს ნაბიჯით

კვლილიცოტურ მუშა ხელის მომზადების
საქმე რკინის გზაზე კუს ნაბიჯით მიდის.



ჩამოდექით!
გზა მომეტით!
მოველ როგორც
ფიგანტ-მდევი,
ვინც შემხობია
გაო...
ვაფასწრებ და
დავფიქვით!

ცირკულ-დომნალ-
იარი

რკ. გზის გამგეობა ხშირად გაუ-
ებარ დირექტივებს იძლევა.
ამხ. პოზდევის მოხსენებიდან.

— შარადების ახსნა არ იცი
მეგობარო?
— რაში გვირდება?
— შენ ეს მითხარი, იცი თუ არა,
შარადების ახსნა ან რთული ამოცა-
ნების გამოცანა?
— მე რე რა ამოცანა გინდა რომ
გამოვიცნო?
— რკ. გზ. გამგეობის ცირკულია-
რი. მაქვს და ვერაფერი გავუგე. იქ-
ნა იამოცილა: მიშეიოე, საჩქა...
საქმეა.
—??!!.

მემანქანე „პაცანები“

რკ. გზ. გამგეობის კაბინეტები
მოართულია უკანასკნელ მოდაზე.
მაშინ, როდესაც გამგეობა უარს
ამბობს თანხის გაცემას უკან-
მავლებსათვის საჭირო ბრიზენ-
ტის შესაძენით.



— სად მივაქვს ამხანაგო ეგ დაფ-
ლეთილი ტომრის ნაჭრები?
— რკინის გზის მთავარ სახელოს-
ნოში! ორთქლმავალზე უნდა ჩამოვ-
კიდო!
— თუ ორთქლმავლისათვის გინ-
და, ხეირიან ბრიზენტს წვაილებდი.
— გამგეობა არ გვაძლევს: თანხე-
ბი არ გვაქვს... პირდაპირ საფრ-
თხობელაა ეს დახეული ტომრები;
აქიდან როცა ვყოფთ თავს, კონ-
სტრუქციები „უბირიცივა ატსუღაო“
— გვიძახიან: ორთქლმავალში შე-
პარული პაცანები ვგონივართ.

შვილო ჯემბერ.
გოგავანი პასილით ხუთ კოლოფ
რეკორდის პაპიროსს. კი არ იშოვე-
ბა კოოპერატივში, მარა კერძო ვა-
კარს, შავდიას შქონდა გადამალული
და დამითმო ოთხ-ოთხ აბაზათ.

ქუთით იყავი, შვილო, მაწყვევარი
ბევრი გჟავს, მარა დმერთმა დაუბ-
ნელოს მათ თვალები ისე, როგორც
ღანბნელბულია ქუთაისის გოსპიტა-
ლის და სხვა გარე-უბნის ქუჩებში.
რომ გაათავო კურხები, ქუთაისში
არ ითხოვო სამსახური, თორემ რიონ-
შესში დაგნიშნავენ და აქაური ინჟე-
ნერები ახალგაზრდა ტენიციებს ათის-
თავად აწინაურებენ, როგორც ეს უქ-
ნეს ტენიცი შენგელიას.

ფულის გამოგზავნა მინდომდა,
შვილო, მარა ვისაც კი, მოვთხოვე
ჩემი ნოთფლარი ხარტუცხის ფული, უვე
ლა უფროთ მისტუმრებს, ისე, რო-
გორც ზოგიერთი პასუხისმგებელი
მოზინადრები უფროთ ისტუმრებს ქუ-
თაისის „უაქტს“ ბინის ქირაზე.

დმერთმა ნუ დაგიკარგოს შვილო,
ჩემი მწრუნველობა და მოფერება
ისე, როგორც ვილაც ღიღი კაცები
ეფერებიან კერძო რესტორანის პა-
ტრონს ქუთელისა და ცოტა ნალო-
გებს ახლდენებენ.
ისე დაგაწინაუროს გამჩენმა, შვი-
ლო, როგორც აწინაურებენ ქუთაის-
ში, გაზრებებში გამოჭიპულ ზოგიერთ
პირებს.

ისე აერიოს ოჯახი შენ დამაწყე-
ვარს, როგორც არეულია აქაური
საბაზრო კომიტეტი.
ფეხსაცმელი თუ ვერ იშოვო, მომ-
წერე, შვილო, და აქ ვიშოვი. მუშ-
კოოპში არ იშოვებ, მარა გადამუი-
დველვს გამოფართმეც ტროცკის მო-
ედანზე. მართალია, 12 მანეთიანს
ჟიდიან 20 მანეთად, მარა ალალი
იყოს, ტყვილა ზომ არ გაჩერდებიან
რჩერელში მუშკოოპის მალაზიებში.

თუ ძალიან გაგიჭირდეს, შვილო,
ჩაუნისიაცე მაქ ვინმეს, ისე, როგორც
ქუთაისში პ. თალაქვაძემ ჩაუნისიაცე
მუშკოოპის მალაზიებს და შემდეგ არ
მისცა, შეიძლება შენც შეგარჩეს თა-
იაქვაძესავით.

ს ა ლ ე

— თქვენი გვარი?
— სანიკიძე.
— სახელი?
— არილი.
— კი, მაგრამ თქვენ ხომ ვაჭარი და მე-
ვანშე ხართ, თანაც დლაქი და „ტარკის“
პატრონი საკვირველია, როგორ მოახერხეთ
კოლმეურნეობის თავმჯდომარის თანამდ-
ებობაზე წამოსულება?
— სანამ რაიომსკოში ჩემი ბიჭები და-
ვლოანიძე და ქისკალური არიან, მანამ ჩემი
საქმე კარგად წავა, ამ თანამდებობაზეც
მათი დახმარებით მომიწევს.
ხევეური შვილი.



ბ ა გ ი ა გ ი ბ ი - ს

შეფუთვი სპეციალური

გ ა თ ო შ ი ს

ნომერი გავიკვა

მომავალ კვირას

გ ო ლ ო რ ი

სამშაობს (ბუკის - ციხე, გურია). თუმცა საბ ფერს ჩვენ ვამჯობინებთ ერთ ფერს — წითელს, მაგრამ ამ ამონაწერს მაინც დაგებულებთ თქვენს წერილიდან:

ბუკის-ციხის არის „გმირი“ — სახელია ალექსანდრე. მას ვაქცევა ცოლი თვისი, გაცეცხლდა უნდა ადრე, რა უგან ცოლსა ალექსანდრე ექცეოდა მეტად ცუდად. ცოლსა ხეცმდა... მას მიიჩნდა მიწა-წადად და ცა ქულად. რი აქვს ვასაკითებელი.

დაწვევილი (სოფ. ერკეთი, გურია). თუმცა იახონის გვარს არ გვატყობინებთ, მაგრამ ადგილობრივად ყველა მიხედება მის გვარს ამ სარტიკონების წაკითხვის შემდეგ: დაეშარხეთ მიცვალებული, გი ააზე ძლივს-ლა აველით. თურმე იახონს „წაფართვით“ ხაშარხი ერთი მტკაველი. აუვირდა ჩვენი იახონ, მორთო დათვით ღრიალი: „მოთხარეთ მკვდარი ისევ“ დაიწყო მუშტის ტრიალი. იახონის საყურადღებოთ ჩვენ შეგვიძლია ეთიქეთ, რომ ასეთმა ამბებმა ხშირად და ადვილად იცის პარტიბილითის დასაფლავება.

შაკოს (ლანჩხუთი). სხვისი ფსევდონიმის მისაკლტურება არ არის კარგი საქმე, როგორც კარგი საქმე არ არის:

სერაპიონი ნინიძე ლანჩხუთის „ზაკტო“-ს ნოქარი, უცნობებთან შხამი არის, ნაცნობებთან კი — შაკარი. სიფრთხილე მართებს სერაპიონს. „ზაკტო“ მუშკოვს შეურთდა. მუშკოვი გაცხრილავს „სერაპიონებს“.

ნაკვირჩხალს (ხოხუში). პანდა, ალბად, უფრო საინტერესო ამბები ხდება, ვიდრე: ხოხუშია, ტარტაროზო, ერთად - ერთი ცირკი, რომელშიაც იმართება ხშირად დიდი ხრიკი... და, თურმე ეს ხრიკი იმაში მდგომარეობს, რომ:

ნაუღ ადგილს წაგართმევენ და გეტყვიან — სხვისიაო. ვერდში მუშტებს გაგართუა-მენ, თუ არ ჰქენი მისიაო. რას იზამთ! ალბად კონტროლიორებს ცირკში გამართული ქიდაობა ასეთ ხასიათზე აყენებს.

კოდალას (სოფ. მტერჩვეული, ხამტრედია). თუმცა თქვენი სოფელი მტერ ჩვეული ყოფილა, მაგრამ ჩვენც გეთანხმებით იმაში, რომ დაუშვებელია:

მტერჩვეულის შრომის სკოლას მასწავლებლობს ტურფა ქალი. როცა ვაუებს დანახავს, იმათენ აქვს ცალი თვალი. ის სკოლაში პაპიროსს ხწევს როდესაც ხსნის გაკვეთილებს (გაკვეთილიც ამას ჰქვია). ნეტა ვინმე თუ აფრთხილებს? ალბად აწ გააფრთხილებს განათლების განყოფილება!

პომბს (აქვე). თქვენი გენიალობის დამამტკიცებელია. ეს ტაეპიც კმარა:

ერთმანეთსა ვცენდით ტრფობით, პემანზე დავდიოდით; ნაკენ ადგილს ჩვენ ვირჩენდით პლასტირითა და იოლით. შო-და ეხლა აღარ დაღის, ვუუუუუუტებ პემანზე. ნეტა ერთი მაცოდინა რად დამტოვა მე მან განზე?! ალბად კარგად გაგცნობთ და იმიტომ; დროზე უშველებია თვისისთვის.

U 345
1930

საბჭოთაო სკოლის ბიბლიოთეკა-მუზეუმი
საბჭოთაო სკოლის
ბიბლიოთეკა-მუზეუმი
Библиотека-Музей
имени
Акад. И. Грешинского
Академия наук

ინფანტილ სკოლა და ინფანტილ ლტოლნი



— გაცხარდა სპილო, გაცხარდა სპილო, — ვიბრძობის დაი ცოლი და შვილი